

ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

Викладач: доктор юридичних наук, професор Галицина Наталя Вікторівна

Кафедра: історії і теорії держави та права, V навчальний корпус, 1 поверх, аудиторія 104)

E-mail: galicyna.natalia73@gmail.com

Телефон: (061) 228-76-40

Інші засоби зв'язку: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram – за вибором викладача

Освітня програма, рівень вищої освіти	«Право» третього рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право						
Статус дисципліни	вибіркова						
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2023-2024	Рік навчання	2	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	3		Лекційні заняття – 10 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 70		
Вид контролю	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10995						
Консультації:	особисті – вівторок, з 15:00 до 16:00, V корпус, ауд. 104; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю \ Запис на консультації: особисті повідомлення в Moodle.znu.edu.ua						

ОПИС КУРСУ

Курс «Проблеми бюджетного права та процесу» є вибірковою дисципліною для здобувачів другого рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право. Він відіграє значну роль у формуванні світогляду особистості, формуванні її правової культури та покликаний усвідомити особливостей бюджетних правовідносин, важливості дотримання норм бюджетного законодавства всіма громадянами України.

Бюджетне право являє собою сукупність взаємопов'язаних правових норм, що регулюють особливе коло суспільних відносин – фінансових. У сучасних умовах, що характеризуються зміною економічної основи України, створенням нової суверенної держави, наданням широких повноважень органам місцевого самоврядування, суттєво змінюється, удосконалюється фінансово-правове регулювання різних сфер. Законодавство, що регулює бюджетні відносини, є мобільним, розгалуженим. Нові реалії українського державотворення потребують додаткового осмислення сутності сучасного фінансового і бюджетного права. Усе це вказує на підсилення важливості курсу «Проблеми бюджетного права та процесу» та пред'явлення підвищених вимог до якості його змісту.

Фінансова діяльність держави – це діяльність по мобілізації, розподілу та використанню фондів грошових коштів в державі, найбільш важливим з яких є бюджет. Не має кращого способу управління державою, ніж управління за допомогою грошей. Тільки перерозподіляючи гроші і грошові потоки в тому чи іншому напрямку держава стимулює розвиток чи навпаки – скорочення тих чи інших сфер діяльності держави. Бюджет, вся бюджетна система слугують

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

інструментом формування та функціонування всіх систем прямих і зворотних зв'язків у всіх сферах життєдіяльності суспільства і держави. Бюджет – це складна категорія, щоб проникнути в його сутність можна використати багато понять і визначень. Так, крім того, що це основний фонд держави, за допомогою якого здійснюється фінансування всіх її завдань і функцій, практично, це і основний фінансовий баланс держави, який і надає цій діяльності реальності. Через фінансову систему в цілому і через бюджет зокрема здійснюється система моніторингу за успішним чи менш успішним розвитком держави, суспільства і що найголовніше, здійснюється державний вплив на цей розвиток. Добре організована бюджетна система, збалансованість доходів і видатків роблять діяльність держави в усіх сферах прозорою, чого в управлінні державою явно не вистачає і, зокрема, зберігаються можливості відтоку капіталу закордон. Детальне вивчення і удосконалення теоретичних положень бюджетного права та бюджетного законодавства дасть можливість усунути існуючі прогалини і покращити управління державою в цілому.

Метою викладання навчальної дисципліни «Проблеми бюджетного права та процесу» є розгляд теоретичних та практичних питань бюджетного права. Програма підготовлена з урахуванням положень норм чинного законодавства України в обсязі, необхідному для повного й глибокого опанування студентами основних положень щодо бюджетної системи і діяльності держави в цій сфері, основних законодавчих та інших нормативно-правових актів, що стосуються цієї сфери суспільних відносин, правових основ бюджетного контролю в Україні. Вирішення практичних завдань із бюджетного права надасть можливість студентам певною мірою оволодіти практикою застосування бюджетного та фінансового законодавства, усвідомити рівень законодавчого регулювання у цій сфері та спрямувати свої зусилля на захист прав громадян, підприємств, держави та інших суб'єктів правовідносин.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Проблеми бюджетного права та процесу” є: спрямування на підготовку спеціалістів з високим рівнем правосвідомості, здатних самостійно і грамотно орієнтуватися в сучасних політико-правових та економічних умовах, приймати обґрунтовані рішення з правових питань в межах своєї професійної компетенції; засвоєння економіко-правових знань студентів щодо бюджетної діяльності держави, пов'язаної з бюджетним процесом та бюджетною діяльністю, вивчення студентами Законів та підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність державних фінансових органів у бюджетній сфері, вміння забезпечити суворе дотримання і виконання законів та юридичних приписів на практиці, засвоєння студентами законодавства, що регулює порядок розгляду спорів у судовому чи досудовому порядку.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможе:**

- розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної дослідницько-інноваційної діяльності;
- здійснювати колективні фахові наукові дослідження усвідомлюючи відповідальність за результати спільної праці;
- аналізувати, контекстуалізувати та інтерпретувати правові доктрини та нормативно-правові джерела інформації.
- використовувати доказовий інструментарій в процесі аргументації та вироблення авторського підходу до вирішення фахового завдання в контексті наукового правового дослідження;
- здійснювати компаративний аналіз зарубіжного досвіду (в т.ч. країн ЄС) нормотворення та правозастосування у вирішенні теоретичних та практичних проблем правової науки;
- розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання,

- що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності;
- бути здатним до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
 - застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів, тестові завдання розміщені на платформі Moodle <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10561>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Обов'язкові види роботи:

Письмова контрольна робота (тах 10 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота проводиться у формі тестування в системі Moodle.znu.edu.ua

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (тах 4 бали) – під час самостійного опрацювання тем або на початку лекції у форматі 1) технології ситуативного моделювання: кейсметод (імітації, симуляції); 2) технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.

Письмова контрольна робота (тах 10 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота проводиться у комбінованій формі (тестування (тах 6 балів) та двох теоретичних питань (тах 2 бали кожне)).

Додаткові види роботи:

Проведення індивідуальних занять із застосуванням інтерактивних технологій проводиться за бажанням здобувачів

«Round-table» (колективна гра на вирішення спільної проблеми).

Scientific debate (навчальна суперечка-діалог, в якій студенти – представники різних напрямків, відстоюють свою думку, протилежну іншим).

Case-study (аналіз конкретних практичних ситуацій).

Role-play: «Judicial sitting» (гра з розподіленням ролей та пошуком конструктивних відповідей).

Training (форма навчання із застосуванням різних форм роботи з невеликою групою для вдосконалення навичок в процесі моделювання ситуацій, які наближені до реальності).

Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання (тах 60 балів):

Підсумкові контрольні заходи:

усна відповідь на заліку (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (тах 10 балів) й практичного (тах 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10995>

Максимальний результат виконання залікового завдання оцінюється в 20 балів:

20 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна з елементами самостійності; вдало використовується вивчений матеріал при наведенні прикладів; відповідь підкріплюється посиланнями на додаткову літературу.

19 – 15 балів передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів; наявні труднощі при формулюванні узагальнюючих висновків, слабка знання додаткової літератури.

14 – 10 балів передбачає наявність знань лише основної літератури, студент відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, порушується послідовність викладання матеріалу, виникають труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

9 – 5 балів передбачає неповні знання студента основної літератури; студент лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна і неглибока; недосить правильні формулювання, порушується послідовність викладення матеріалу, виникають труднощі при наведенні прикладів.

4 - 1 балів ставиться, коли студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні та висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок при відповіді.

0 балів ставиться, коли студент не розкрив поставлені питання, не засвоїв матеріал в обсязі, достатньому для подальшого навчання.

Підсумове тестування в системі Moodle.znu.edu.ua як альтернатива усній доповіді

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) полягає у необхідності самостійного опрацювання актуальної теми та викладення результатів у формі презентації. Тематика індивідуальних науково-дослідних завдань розміщена в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle. Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6958>

Результати ІНДЗ можуть стати основою для доповідей на науково-практичних конференціях. Методичні рекомендації до виконання ІНДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10995>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: опитування, тестування	тиждень 2, 4	10 %
	Вид практичного завдання: кейси, контрольна робота	тиждень 3, 5, 6	20 %
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: опитування, тестування	тиждень 7, 9	10 %
	Вид практичного завдання: кейси, контрольна робота	тиждень 8, 10, 11	20 %
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: залік		тиждень 14	20%
Підсумкове практичне завдання: презентація або опублікування тез доповідей на науково-практичній конференції		тиждень 12, 13	20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ

Години	Тема (короткий зміст)	Форма заняття /Формат	Матеріали, завдання
2	<p>Тема 1. Теоретико-правові основи бюджетного права та процесу</p> <p>Бюджет як економічна, правова категорія. Матеріальний зміст бюджету. Ознаки, принципи та функції бюджету.</p> <p>Економічне, соціальне, політичне та юридичне значення бюджету для функціонування держави. Поняття бюджетної класифікації, її структура.</p> <p>Класифікація доходів бюджету за бюджетною класифікацією України. Класифікація видатків та кредитування бюджету за бюджетною класифікацією України. Класифікація фінансування бюджету за бюджетною класифікацією України. Класифікація боргу за бюджетною класифікацією України. Бюджетне право.</p> <p>Предмет бюджетного права. Види бюджетно-правових норм. Особливості бюджетних правовідносин. Система</p>	Лекція / F2F	презентація

	бюджетного законодавства. Перелік правовідносин, які регулюються Бюджетним кодексом України.		
2	Тема 1. Теоретико-правові основи бюджетного права та процесу	Практичне заняття / F2F	Кейси, питання, тести
2	Тема 2. Правове значення бюджету. Бюджетна система України Поняття бюджетної системи, її структура. Державний бюджет України. Місцеві бюджети. Бюджети місцевого самоврядування. Поняття бюджетного устрою. Співвідношення бюджетної системи і бюджетного устрою. Принципи бюджетної системи України (єдності; збалансованості; самостійності; повноти; обґрунтованості; субсидіарності; цільового використання бюджетних коштів; справедливості і неупередженості; публічності та прозорості тощо).	Лекція/ F2F	презентація
2	Тема 2. Правове значення бюджету. Бюджетна система України	Практичне заняття / F2F	Кейси, питання, тести
2	Тема 3. Бюджетний процес Поняття бюджетного процесу. Стадії бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу та їх повноваження. Розпорядники бюджетних коштів. Головні розпорядники бюджетних коштів. Складання проектів бюджету. Розгляд і прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети. Органи, які забезпечують	Лекція/ F2F	презентація

	виконання бюджету. Форма обслуговування Державного бюджету в Україні, її зміст. Види звітності про виконання бюджету. Сутність місячної звітності. Квартальний звіт про виконання бюджету. Річний звіт про виконання бюджету.		
2	Тема 3. Бюджетний процес	Практичне заняття / F2F	Кейси, питання, тести
2	Тема 4. Правове регулювання міжбюджетних відносин Поняття міжбюджетних відносин. Бюджетне регулювання. Сучасна реалізація бюджетних відносин. Основні цілі розвитку міжбюджетних відносин відповідно до встановлених Бюджетним кодексом норм. Розмежування видатків між бюджетами. Розрахунок видатків, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів. Види видатків. Поняття та види міжбюджетних трансфертів. Дотації вирівнювання. Субвенції. Кошти, що передаються до Державного бюджету України та місцевих бюджетів з інших місцевих бюджетів. Дотації. Субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення державних програм соціального захисту.	Лекція/ F2F	презентація
2	Тема 4. Правове регулювання міжбюджетних відносин	Практичне заняття/ F2F	Кейси, питання, тести
2	Тема 5. Бюджетний контроль та відповідальність за порушення бюджетного законодавства	Лекція / F2F	презентація

	<p>Сутність та завдання бюджетного контролю. Види, форми та методи бюджетного контролю.</p> <p>Об'єкт бюджетного контролю. Суб'єкт бюджетного контролю.</p> <p>Предмет бюджетного контролю. Правове регулювання повноважень суб'єктів бюджетного контролю.</p> <p>Контролюючий суб'єкт. Спеціалізований бюджетний контроль. Суспільний бюджетний контроль.</p> <p>Поняття та види порушень бюджетного законодавства.</p> <p>Бюджетне правопорушення. Риси бюджетного злочину. Заходи впливу за порушення бюджетного законодавства.</p> <p>Види заходів впливу за порушення бюджетного законодавства.</p> <p>Реалізація фінансово-правової відповідальності.</p> <p>Адміністративна відповідальність. Кримінальна відповідальність.</p> <p>Дисциплінарні санкції.</p>		
2	<p>Тема 5. Бюджетний контроль та відповідальність за порушення бюджетного законодавства</p>	<p>Практичне заняття/ F2F</p>	<p>Кейси, питання, тести</p>

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Веприняк Д. М., Нашинець-Наумова А. Ю. Фінансове право : Навчально-методичний комплекс. К. : Центр учбової літератури, 2008. 168 с.
2. Воронова Л. К. Фінансове право України : Підручник. К. : Прецедент; Моя книга, 2006. 448

- с.
3. Воронова Л. К. Фінансове право України : Навч. посібник / Л. К. Воронова. – К. : Правова єдність. 2008. 387с.
 4. Гетьманець О. П., Сараскіна Т. В. Фінансове право : Посібник / Відп. ред. О. П. Гетьманець. Х. : Еспада, 2008. 416 с.
 5. Захарченко В. Ю. Податкова система : практичні питання застосування норм податкового кодексу України / За заг. ред. В.Ю.Захарченка. К. : Юрінком Інтер, 2011. 368 с.
 6. Карасева М. В. Фінансовое правоотношение. М. : НОРМА–ИНФРА–М, 2001. 288 с.
 7. Костенко Ю. О. Фінансове право України : Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2009. 240 с.
 8. Кучерявенко М. П. Податкове право України : Академічний курс : Підручник. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців „Правова єдність”, 2008. 701 с.
 9. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. Х.: Легас; Право. Т. 3: Учение о налоге. 2005. 600 с.
 10. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. Х. : Легас, 2002. Т. 1 : Генезис налогового регулирования : в 2 ч. Ч. 1. – 2002. 665 с.
 11. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. Х. : Легас, 2002. Т. 1 : Генезис налогового регулирования: в 2 ч. Ч. 2. 2002. 791 с.
 12. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. Х. : Легас, 2002. Т. 2 : Введение в теорию налогового права. – 2004. – 600 с.
 13. Музика О. А. Неподаткові доходи місцевих бюджетів України (фінансово-правове дослідження) : Монографія. К. : Атака, 2006. 256 с.
 14. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України : в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. 2389 с.
 15. Теліпко В. Е. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України / В. Е. Теліпко, А.С. Овчаренко, С. А. Пасанюк / За заг. ред., М. Я. Азарова. К. : Центр учбової літератури, 2010. 480 с.
 16. Нечай А. А. Проблеми правового регулювання публічних фінансів та публічних видатків : Монографія, Чернівці : Рута, 2004. – 264 с.
 17. Пацурківський П. С. Проблеми теорії фінансового права. Чернівці : ЧДУ, 1998. 276 с.
 18. Пирожкова Ю. В. Фінансове право : Навчально-методичний посібник у схемах і таблицях. Запоріжжя : ЗНУ, 2010. 121 с.
 19. Роль В. Ф. Фінансове право : Навч. посіб / В. Ф. Роль, В. В. Сергієнко, С. М. Попова К. : Центр учбової літератури, 2011. 392 с
 20. Рукавишникова И. В. Метод финансового права : Монография. М. : Юрист, 2006. 285 с.
 21. Фінансове право України : Навчальний посібник / За заг.ред. д.ю.н., проф. Шкарупи В.К. К. : „Істина”, 2007. 148 с.
 22. Фінансове право України : Підручник / Г. В. Бех, О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький; За ред. М.П. Кучерявенка. К. : Юрінком Інтер, 2004. – 320 с.
 23. Финансовое право : Учебник / Под ред. О. Н. Горбуновой. 2 е изд., перераб. и доп. М. : Юрист, 2004. 495 с.

Додаткова

1. Assessing fiscal space: an update and stocktaking. IMF Policy Papers. 2018. URL: <https://www.imf.org/~media/Files/Publications/PP/2018/pp041118assessing-fiscalspace-update-and-stocktaking.ashx>. (дата звернення: 27.11.2020).

2. Cheng H., Pitterle I. Towards a more comprehensive assessment of fiscal space. UN DESA Working Paper. 2018. No. 153. URL: http://www.un.org/esa/desa/papers/2018/wp153_2018.pdf. (дата звернення: 27.11.2020).
3. Kucheryavenko M. P. Cryptocurrencies: development, features and classification. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. Vol. 3, is. 30. P. 371–378.
4. Андрущенко Г. С. Становлення та розвиток бюджетного законодавства України. URL: http://scc.univ.kiev.ua/upload/iblock/ae7/dis_Andrushchenko%20H.S.pdf (дата звернення: 27.11.2020).
5. Атаманчук Н. І. Знижена ставка податку на додану вартість: законодавчі ініціативи в Україні та міжнародна практика. *Актуальні проблеми юридичної науки та практики в XXI столітті* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Рівне, 16–17 жовт. 2020 р. Рівне, 2020. Ч. 2. С. 8–11.
6. Базика С. К. Бюджетне планування як інструмент фінансового стратегічного управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018 с.114 - 118 .№ 18. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/18_2018/23.pdf (дата звернення: 27.11.2020).
7. Бойко В. В. Щодо визначення поняття контролю виконання державного бюджету за видатками. *Актуальні питання юриспруденції: теоретичний та практичний виміри* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. м. Суми, 25-26 квіт. 2018 р. Суми : СНАУ, 2018. Ч. 1. С. 49–53.
8. Бондарук Т., Дубина М. Методичний інструментарій оцінки фінансової стійкості місцевих бюджетів України. *Світ фінансів*. 2019. Вип. № 2. С. 60– 72.
9. Бюджетна декларація на 2020-2022 роки (Проект). URL: <https://www.ukraine-learns.org/wp-content/uploads/2019/07/Проект-Бюджетноїдекларації-на-2020-2022-роки.pdf>. (дата звернення: 27.11.2020).
10. Валуйський І. А. Специфічні риси бюджетної політики держави у кризових умовах. *Economic security in the globalized world economy: Collective monograph*. New York, United States of America: Yunona Publishing, 2018. P. 86–96.
11. Валуйський І. А. Трансформація бюджетної політики України у кризовий період : дис. ... канд. економ. наук. : 08.00.08. Дніпро, 2018. 251 с.
12. Валуйський І. А. Удосконалення концептуальних засад політики забезпечення бюджетної безпеки України у кризових умовах. *Науковий журнал «Бізнес Інформ»*. 2018. Вип. №3. С. 323–328.
13. Валуйський І. А. Шляхи удосконалення сучасної бюджетної політики України. *Зб. наук. праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2018. Вип. №1 (36). С. 133–139.
14. Васильєва Т. А., Винниченко Н. В. Бюджетна політика в умовах реформування сектору публічних фінансів в Україні. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2018. Вип. №3. С. 17–21.
15. Васильєва Т. А., Захаркіна Л. С., Захаркін О. О. Напрями трансформації бюджетної політики в контексті забезпечення фінансової безпеки України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2018. Вип. № 2. С. 79–84.
16. Васильєва Т. А., Школьник І. О., Мерщій Б. В. Транспарентність бюджетної політики України: сучасні проблеми. *Фінансові дослідження*. 2018. Вип. № 1 (4). URL: <http://ir.stu.cn.ua/123456789/17084> (дата звернення 27.11.2020).
17. Галіцина Н. В. Новації у механізмі справляння єдиного податку в умовах пандемії COVID-19. *Вісник Запорзького національного університету. Серія : Юридичні науки*. 2020. № 3. С. 77-83.
18. Галіцина Н.В. Правове регулювання матеріальної відповідальності держави у Європейському Союзі. *Правова освіта та правова наука в умовах сучасних трансформаційних процесів*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 20 листопада 2020 року / за заг. ред. Т.О. Коломоєць. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С. 14-17

19. Дубик В. Я., Омелян Н. І. Підвищення якості казначейського виконання видатковї частини державного бюджету України. *Молодий вчений*. 2018. Вип. № 2 (54). С. 709–713. URL: <http://molodyvchenu.in.ua/files/journal/2018/2/164.pdf> (дата звернення: 27.11.2020).
20. Дяченко С. А. Складові системи управління місцевими фінансами в умовах децентралізації. *Університетські наукові записки*, 2018. Вип. № 67–68. С. 264–275.
21. Кириленко О. П., Огінська А. С. Фінансування соціального захисту населення в Україні: тенденції та перспективи. *Інноваційна економіка*. 2018. Вип. № 1-2 (73). С. 175–182.
22. Кичко І. І. Трансформація соціальних функцій держави: фінансовий аспект. Формування ринкових відносин в Україні. 2018. № 1(Випуск 200). С. 132–137.
23. Кобзєва Т. А. адміністративно-правове забезпечення управління фінансовою системою України : монографія. Суми : СНУ, 2018. 433 с.
24. Козинець І. Г. Пророченко В. В. Мета й завдання бюджетного контролю. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. Вип. № 3. 2019. С. 91–94.
25. Кондрашихін А. Б. Фінансові аспекти відносин учасників ринку цінних паперів. *Фінанси України*. 2019. Вип. № 12.
26. Коробцова Д. Визначення та ознаки принципів бюджетного права України. *Підприємництво, господарство і право. Фінансове право*. 2018. Вип. № 11/2018. С. 150–154.
27. Косиця О. О. Економічний ефект від викривання податкових правопорушень. *Актуальні проблеми юридичної науки та практики в XXI столітті* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Рівне, 16–17 жовт. 2020 р. Рівне, 2020. Ч. 2. С. 40–42.
28. Кузнєцова Є. А. Фінансово-правове регулювання фондової біржи як професійного учасника ринку цінних паперів в Німеччині. *Людина і закон: публічно-правовий вимір* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 2–3 жовт. 2020 р. Дніпро, 2020. С. 28–31.
29. Лядов В. Інвестиційний податковий кредит як інструмент стимулювання інноваційної діяльності. *Support for entrepreneurship and innovation economy in the EU, Latvia and Ukraine law* : I Internat. Intersectoral Conf., December 7, 2018. Collection of sci. works. Riga, 2018. P. 115–119.
30. Малус А. І. Щодо питання адміністративно-правового статусу Державної служби фінансового моніторингу України. *Цінність права як найефективнішого регулятора суспільних відносин* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 2–3 жовт. 2020 р. Харків, 2020. С. 67–70.
31. Меморандум про економічну і фінансову політику: Ухвалено Радою директорів МВФ від 18.12.2018. URL: <https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/%D0%9C%D0%B5%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%83%D0%BC%20%D0%9C%D0%92%D0%A4.pdf> (дата звернення: 27.11.2020).
32. Мороз В. П. Генезис принципів податкового адміністрування в Україні: від загальнодержавного до місцевого оподаткування. *Людина і закон: публічно-правовий вимір* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 2–3 жовт. 2020 р. Дніпро, 2020. С. 32–35.
33. Назар Ю. С., Проць І. М. Адміністративна та фінансово-правова відповідальність за порушення бюджетного законодавства : монографія. Львів: ЛДУВС, 2018. 172 с.
34. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України. Станом на 20 травня 2020 року. / за ред. Мацюка В. Я. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2020. 312 с.
35. Новицкая Е. Н. Стандартизация аудита и аудиторской деятельности в Республике Беларусь. *Роль інтеграційних процесів у формуванні національних правових систем* : матеріали І міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Херсон, 10–11 квіт. 2020 р. Херсон, 2020. Т. II. С. 86–89.
36. Овчаренко А. С. Оподаткування операцій із криптовалютами в Україні: сучасний стан та перспективи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. Вип. № 6. С. 236–239. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2018/64.pdf (дата звернення: 27.11.2020).
37. Пасічний М. Д., Чугунов І. Я. Fiscal policy for economic development. *Науковий вісник Полісся*. 2018. Вип. № 1 (13). С. 54–61.

38. Савченко Л. А., Коврига М. М. Правове регулювання обігу криптовалют в системах децентралізованих фінансів (DEFI). *Цінність права як найефективнішого регулятора суспільних відносин* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 2–3 жовт. 2020 р. Харків, 2020. С. 79–82.
39. Сотник І. М., Ус Я. О. Бюджет участі: досвід застосування та перспективи вдосконалення в містах України. *Механізм регулювання економіки*. 2018. Вип. № 1. С. 31–44.
40. Спиця О. В., Кузьменко Ю. В. Проблеми детінізації економіки України: економіко-правовий аспект. *Роль інтеграційних процесів у формуванні національних правових систем* : матеріали I міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Херсон, 10–11 квіт. 2020 р. Херсон, 2020. Т. II. С. 109–111.
41. Степанова Е. В. Прогнозирование риска влияния старения населения на устойчивость государственных финансов в Украине. *Проблемы прогнозирования и государственного регулирования социально-экономического развития* : матеріали XIX междунар. науч. конф., г. Минск, 18–19 октября 2018 г. Минск: НИЭИ М-ва экономики Респ. Беларусь, 2018. С.128–130.
42. Степанова О. В. Економіка довголіття та нові проєкції економічного розвитку КНР. *Україна – Китай*. 2018. Вип. № 13. С. 114–120.
43. Степанова О. В. Тенденції фінансування соціальних функцій держави в умовах нових глобальних викликів. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, «Інформаційно-аналітичне агентство», 2018. С. 189–194.
44. Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 № 437-р. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80> (дата звернення: 27.11.2020).
45. Татарин Н. Б., Пупко І. В. Формування місцевих бюджетів в умовах фінансової децентралізації. *Причорноморські економічні студії*. 2018. С.85–89.
46. Твердохлібова Д. В. Теорія і практика використання індикаторів бюджетної стійкості. *Економіка і прогнозування*. 2018. Вип. № 3. С. 7–47. URL: http://eip.org.ua/docs/EP_18_3_07_uk.pdf (дата звернення: 27.11.2020).
47. Ткачук А. Про «Всеукраїнський громадський бюджет» України. URL: <https://www.csi.org.ua/detsentralizatsiya-v-ukrayini-vid-monitoryngu-doreaguvannya/pro-vseukrayinskyj-gromadskyj-byudzhet-ukrayiny/> (дата звернення: 27.11.2020).
48. Товкун Л. В. Міжнародні стандарти фінансової звітності: особливості впровадження в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. Вип. №4. С. 272–275. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2019/75.pdf (дата звернення: 27.11.2020).
49. Товкун Л. В. Місце податку на додану вартість в податковій системі України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. Вип. №4. С. 112–114. URL: http://lsej.org.ua/4_2018/31.pdf (дата звернення: 27.11.2020).
50. Товкун Л. В. Основні засади складання і подання фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2020. Вип. № 60. С. 135–138.
51. Товкун Л. В. Особливості застосування нових форм подання звітності при переході України до МСФЗ. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. Вип. № 3. С. 279–282. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2020/69.pdf (дата звернення: 27.11.2020).
52. Трещов М. М. Концептуальні засади стратегічного управління ресурсним забезпеченням місцевих бюджетів : монографія. Дніпро : Моноліт, 2018. 338 с.
53. Трещов М. М. Управління ресурсним забезпеченням місцевих бюджетів в умовах децентралізації влади в Україні : дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.04. Дніпро, 2019. 499 с.
54. Тулянцева В. А. Фінансово-правове регулювання діяльності позабюджетних державних цільових фондів в Україні : автореф. дис. ... 12.00.07. Запоріжжя, 2019. 24 с.

55. Фінансово-економічний словник / О. С. Юнін, О. О. Круглова, М. О. Савельєва та ін. Дніпро : Біла К. О., 2018. 164 с.
56. Фоменко Ю. О. Правове регулювання бюджетного процесу в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2019. 237 с.
57. Фоменко Ю. О. Принцип публічності та прозорості у бюджетному процесі. *Вороновські читання (єдність адміністративних та фінансових процедур)*: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 5–6 жовтня 2018 р. Харків: Асоціація фінансового права України, 2018. С. 579–582.
58. Фоменко Ю. О. Проблеми дохідної частини державного бюджету України на 2018 рік. *Вороновські читання (Співвідношення матеріального та процесуального в регулюванні фінансових відносин)*: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернівці, 4–5 жовтня 2017 р. Харків: Асоціація фінансового права України, 2017. С. 237–240.
59. Фоменко Ю. О. Проблеми реалізації громадського бюджету. *Розвиток державного фінансового контролю в контексті економічної безпеки держави*: збірник матеріалів І Міжн. форуму, м. Ірпінь, 23 травня 2019 р. Ірпінь, 2019. С. 227–228.
60. Чинчин О. В. Фінансово-правове регулювання виконання місцевих бюджетів за доходами в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2019. 22 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/ru>

Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua

Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

Світовий банк. URL: <https://www.worldbank.org/>

Офіційний сайт Державної фіскальної служби. URL: <http://sfs.gov.ua/>

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>